7e JAARGe. № 91.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.
Per 6 maanden voor Soerabaya . . . . ƒ 7.50
" " " " Java. . . . . . 9.—
" " " " Buitenbezittingen. . . . 10.—
" " " " Nederland. . . . 13.—
De OOSTPOST verschijnt elken *Maandag* en *Donderdag*.

MAANDAG 14 NOVEMBER 1859.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentiën met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.

Bij deze courant behoort een bijvoegsel.

OFFICIEEL GEDEELTE.

JAVASCHE COURANT

van den 9*den November* 1859 N°. 90.

Bij Koninklijk besluit van den 23sten Augustus 1859, no. 66, is ingetrokken de door Zijne Majesteit, bij besluit van den 23sten Julij te voren, no. 57, gedane benoeming van H. L. Köhler, tot ambtenaar der tweede klasse voor de dienst in Nederlandsch Indie.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, van den 27sten Junij 1859, La. A, no. 5, is aan Ds. A. C. van Maarseveen, laatstelijk benoemd predikant bij de protestantsche gemeente te Pekalongan, thans met verlof in Nederland, verleend eene nadere verlofs-verlenging voor den tijd van drie maanden.

Civiel Departement.

INGETROKKEN:

Het aan J. Mostert, bootsman bij het haven-departement te Amboina, op zijn verzoek, verleende eervol ontslag uit 's lands dienst, met behoud van aanspraak op pensioen; met bepaling, dat hij die betrekking zal blijven bekleeden.

ONTHEVEN:

Eervol; van de waarneming der civiele geneeskundige dienst in de afdeeling Grissee (residentie Soerabaija), de particuliere geneesheer Y. Brandes; met magtiging om de aan hem uitgereikte acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige praktijk in de afdeeling Grissee (Soerabaya) over te schrijven voor de afdeeling Modjokerto (residentie Soerabaya.

VERLEEND:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte aan den opzigter der eerste klasse van de burgerlijke openbare werken A. van Diggelen.

GOEDGEKEURD:

Dat door den Raad van justitie te Makasser

IS BENOEMD:

Tot buitengewoon substituut griffier bij die regtbank, buiten bezwaar van den lande, J. W. Theunis, eerste klerk ter griffie aldaar.

Marine Departement.

ONTSLAGEN:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, de kommandeur bij het marine etablissement te Soerabaya L. H. Zanthuis.

OPROEPING VAN CREDITEUREN.

In de *Javasche Couranten* van 2 en 5 November 1859 no. 88 en 89, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Agenten der Samarangsche Weeskamer te Tagal, in den insolventen boedel van wijlen W. H. Beaver.

Door de Agent der Samarangsche Wees- en Boedelkamer te Demak, van wijlen den chinees Tan Tjongtjing.

Door de Weeskamer te Soerabaya, van wijlen P. A. Kroon, A. van Berkel en A. W. Reifert.

Door W. Roesler te Soerabaya, van wijlen Sech Said bin Osman Bahasoan.

Door de Weeskamer te Batavia, van wijlen Mr. C. J. van Haastert, H. G. J. van Naersen, H. A. M. Oosthoek, C. L. de Charon de St. Germain en Gustav Adolph Eduard Peters, in leven korporaal, August Wolff, in leven geëmployeerde in den handel, C. Oosthoek, particulier persoon, Arij Martinus, van Vliet, gegageerde korporaal, Elizabeth Jacomina de Liem, wed. van Johan Otto Abrahams, Maria Luijt, gewoonlijk genaamd Maria Cornelia Reijnst wed. van Christian Heinrich Oetjen, zonder beroep, zoomede den in boedel van den vermisten persoon van H. A. van Berkel, gewezen officier van administratie 3de klasse bij de Nederlandsche Marine, en in het faillissement van den chinees Lie Hoetong.

De Resident van Soerabaya maakt bij deze bekend, dat op Vrijdag den 25sten November 1859 ten 10 ure ten zijnen bureele eene

UITBESTEDING,

zal worden gehouden voor den overvoer vóór 1e. Januarij 1861 van 100,000 (een honderd duizend) stuks klappernoten (Bibit) van Madura naar Cheribon.

Gadinghebbenden worden uitgenoodigd hunne inschrijvingsbilletten vóór of op den dag der uitbesteding intedienen en daarbij in persoon dan wel bij gemagtigden tegenwoordig te zijn, kunnende van de voorwaarden dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, ten bureele voormeld inzage worden verkregen.

SOERABAYA, *De Resident,*
den 27sten October 1859. VAN DER WIJCK.
(1398)

De onder directeur der Genie in de 3de Militaire Afdeeling te Sourabaia, daartoe gelast zal op *Maandag den 28sten November* des ochtends ten 9 ure ten zijnen bureele naast het oude kerkhof op het Grisseesche plein volgens de in de *Java Courant* dd. 29 October 1859 no. 87, openbaar gemaakte voorwaarden,

UITBESTEDEN,

de levering van

16,000 NED. MUD. KALK (of zooveel meer of minder dan noodig blijkt te zijn) ten behoeve van de *Geniewerken te Soerabaia.*

Onder deze werken zijn begrepen de *Geniewerken* te *Simpang* en *Fort Erfprins*; voor die van laatstgenoemde plaats zal de levering te *Soerabaya* behooren te geschieden.

De voorwaarden liggen ter inzage, en nadere inlichtingen zijn te bekomen ten bureele van den

Onder Directeur voornoemd,
bij absentie,
(1438) *De kapitein der Genie,*
ERMELING.

VERTREK VAN DE LAND-MAIL.

VAN SOERABAYA.

Gedurende het jaar 1859.

In de maand November op den 18den.
" " " December " " 3den en 19den.
des namiddags te vier ure.

POSTKANTOOR.

(*Voor het land.*) Op den 15den dezer, des namiddags ten een ure, zullen Brievenpakketten worden gesloten voor MACASSER en de MOLUKKES.

SOERABAYA, *De Postkommies.*
14 *November* 1859. (1472) C. WELTER.

VENDU-DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Dingsdag den 15den November 1859.

Bij de heeren *Hill Broekman & Co*, aan de Kaliemaas van 111 stuks paarden.

Op Woensdag den 16den November 1859.

Bij den heer *D. M. Martens*, in de stad van diverse tokogoederen.

Op Donderdag den 17den November 1859.

Bij den Madurees *Pa Taijop*, in de Kampong Kembang Djepon van een huis staande op 's Gouv. grond.

Op Vrijdag den 18den November 1859.

In de pakhuizen Litr. C. C. aan de Kaliemaas van het wrak van het gestrande schip *Osiris*, enz. enz.

Op Zaturdag den 19den November 1859.

Bij de Marine Pakhuizen alhier in de stad van overtollige en afgekeurde goederen en gelijktijdig bij de heeren *Hill Broekman & Co* te *Kaliemaas* van 80 paarden en cc. 300 picols djagong. (1452)

ADVERTENTIEN.

HUWELIJKEN.

25 JARIGE ECHTVEREENIGING.

R. M. PEREIRA

EN

A. M. VAN CASAND.

SOERABAYA, 11 *November* 1859. (1479)

Getrouwd:

J. L. DE HAAN
Weduwnaar van wijlen
C. VAN DER VEER
MET
J. A. LOTH
Weduwe Reuze.

SOERABAYA, 9 *November* 1859. (1453)

Getrouwd:

C. A. VAN DRONGELEN
MET
J. A. VAN BRONCKHORST.

SAMARANG, 10 *November* 1859. (1469)

CHRISTEN EN ONCHRISTEN.

(*Vervolg en slot.*)

Maar wat aarzelt gij nu! vuige moordenaars van een weêrloos kind; — wat aarzelt gij, om die moeder, die daar thans ook weêrloos nederligt, evenëens een eeuwig zwijgen op te leggen? Straks getuigt zij tegen u, en gij ...... waarom aarzelt gij nu?

Maar neen! het is geene woede meer; — angst, lage angst spreekt uit uwe gluipende blikken.... gij moordt niet meer, maar vreest dat gij gemoord zult worden. Gij vreest dat de doodkreet van uw offer, het gejammer der moeder, verder is doorgedrongen dan de grenzen van het kloosterdomein en gij spitst uwe ooren omdat gij een gejoel hoort,... misschien wel de geburen die komen opdagen om den armen knaap te wreken.

Ziet! daar vlugten zij om de naderende wraak te ontloopen; — om hun leven te redden, zij, die zoo roekeloos anderer leven nemen.

De zon was lang reeds ondergegaan. — De moeder lag, als in doodslaap, op eene mat uitgestrekt in het binnenvertrek van haar huis, waar niemand bij haar was gebleven dan alleen de oude Fathma, die naast haar pedersat en den blik onafgewend gerigt had op de geslotene oogen van de nog immer bezwijmde moeder.

Eene ligte huivering was het teeken van het eindelijk terugkeerend bewustzijn, en toen Fathma haar de hand op het hart legde en haar naam noemde, opende zij de groote oogen.

Meira! hebt gij pijn? vraagde de oude vrouw.

Neen, Fathma!... maar........" en hier bragt zij zich de hand aan het voorhoofd als wilde zij hare zwakke hersenen tot denken dwingen,"........... maar...... Fathma ik ben vermoeid; ik heb zoo vreesselijk......... waar is Duhlagh?......

Fathma zweeg.

„O Fathma! waarom antwoordt ge mij niet?" vraagt zij, over het geheele ligchaam bevende, terwijl zij de oude vrouw met beide handen vastgrijpt; „Fathma! waarom ziet ge mij zoo aan? God! is het dan *niet* een droom geweest..... is het waarlijk zoo dat ik mijn Duhlagh,........ O, mijn, kind!...., mijn Duhlagh!... kom! hier bij uwe moeder!"... gilt zij, op nieuw aan hare vlijmende smart overgegeven terwijl zij zich radeloos op hare mat rondwentelt.

Met onveranderde gelaatstrekken staat de oude vrouw op, maar hartstogt en haat spreken uit hare sombere stem. „Het is zoo, Meira! — arme moeder! gij hebt geen kind meer. De christenhonden hebben hem vermoord; maar,".... en hier werpt zij een venster open dat het uitzigt gaf op het klooster, — „zie daarginder; geen hunner zal ooit weer aan een van de onzen het minste leed berokkenen. Dat vuur, dat hun huis in asch verkeert, verteert hen allen. — Het is waar, Duhlagh is niet meer!, maar zij die hem zoo vroeg naar Mohammeds Paradijs zonden, zij branden als honden, en geen graf zal hunne asch ontvangen!"

En nu verhaalde Fathma met klimmende geestdrift hoe al de muzelmannen van de plaats waren te zaam gekomen in haar huis,.. hoe zij wraak hadden gezworen tegen de laaghartige moordenaars van haar kind,.. hoe de voornaamsten onder hen zich rond het lijk van den knaap hadden geschaard en daar, bij duren eed, hadden bezworen dat zij dat lijk niet zouden wederzien alvorens zij hem vreesselijk hadden gewroken, op allen die deel hadden gehad aan de heiligschennende misdaad van de hand te slaan aan het leven eens geloovigen.

„En toen," vervolgde de oude vrouw, dewijl zij zag dat de beroofde moeder voor een oogenblik hare smart vergat, in het bijna ademloos luisteren naar de beschrijving van het wraakplan waarin zij hare eenigste voldoening kon vinden, „en toen hebben zij beraadslaagd wat zij zouden doen; en na die beraadslaging zijn zij in de stilte van

GEBOORTEN.

Zeer voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, Bregetha Catharina Maria Swart, geliefde echtgenoote van

Soerabaya, J. RAAFF.
9 *November* 1859. (1458)

Op den 13den November 1859 is te Pandji, Residentie Bezoekie, voorspoedig bevallen van eene *DOCHTER*, vrouwe H. P. Fransen van de Putte, geboren *van Weelderen*. (1471

STERFGEVALLEN.

Op heden overleed alhier in den Ouderdom van 32 jaren mijne geliefde Echtgenoot Arend Kommissaris mij nalatende een kindje nog te jong om haar nooit te herstellen verlies te beseffen.

Malang, L. KOMMISSARIS.
9 *November* 1859. (1476) geb. *Klaassen.*

Heden overleed mijn geliefd *ZOONTJE*, Johannes Petrus oud twee jaren en 10 maanden.
10 *November* 1859. (1465) **A. W. REMMERT.**

VENDUTIE

Op Zaturdag den 12den dezer.

Zullen door de ondergeteekenden voor hunne pakhuizen aan de *Kaliemaas* alsnog verkocht worden. **80 PAARDEN**, pas van het Eiland Sawoe per Clipperbrik *Cornelia Geertruida* aangebragt.
(1451) **HILL BROEKMAN & CO.**

VENDUTIE

Op Dingsdag den 15den dezer.

Voor de pakhuizen van de ondergeteekenden aan de *Kaliemaas* van **100 PAARDEN**, direct aangebragt van Sumbawa per *Aljoesoer*.
(1450) HILL BROEKMAN & CO.

Op de VENDUTIE.

Van Dingsdag den 15den dezer.

Zullen de ondergeteekenden mede verkoopen **320 PICOLS DJAGONG.**
(1462) HILL BROEKMAN & CO.

UITBESTEDING.

Op Donderdag den 16 den dezer des morgens ten 9 ure zal door den ondergeteekende worden uitbesteed de levering van:

48 picols **Dinding**, en
48 picols **Gedroogde Visch.**

Nadere informatien zijn te bekomen op zijn b ureau.

Soerabaya, *den 13den November* 1859.
De Onder Intendant der 2de klasse in de 3de Militaire Afdeeling op Java.
(1467) **Hk. VEMER.**

De geännonceerde verkoop van het gestrande schip

OSIRIS,

gevoerd geweest door kapitein W. H. Cramer. op den 16den November, a. s., is twee dagen later uitgesteld, en zal *alsnu* plaats hebben

OP VRIJDAG DEN 18DEN NOVEMBER A. S.

in het *Entrepotpakhuis* Ia. C. aan de *Kaliemaas*, des morgens ten half negen ure, door

D. D. VAN BOECKHOLTZ,

zullende onmiddelijk daarna de geredde **Inventaris en beschadigde Lading** van bovengenoemd schip verkocht worden.— De kwantiteit der te verkoopene KOFFIJ enSUIKER tot de geredde lading behoorende zal nader worden bekend gemaakt.

De Agenten,
(1461) **SCHIMMELPENNINCK & CO.**

HOUT VENDUTIE

TE SOERABAYA.

Woensdag den 30sten November.

Zullen door ondergeteekenden op hunne stapelplaats achter de *Kampong Bandaran* op publieke **VENDUTIE** worden verkocht.

p. m. 1500 STUKS BALKEN

afkomstig van den houtaankap te Blitar behoorende aan den Heer H. B. Loudon.

(1410) **B. J. VAN. ECK & CO.**

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP BATAVIA.

Kapt. Neijts, vertrekt naar Batavia via Samarang op den 16den *a. s.*
Adres bij
(1468) **W. CORES DE VRIES.**

HET STOOMSCHIP MENADO,

Kapitein Couteron.
Vertrekt naar Makassar, Timor Koepang, Delhi en de Moluccos op den 16den a. s.
Adres bij
(1463) W. CORES DE VRIES.

HET VERTREK

DER STOOMBOOT OENARANG,

Kapt S. van Hulstijn is gedurende de maand November geregeld als volgt,

van Batavia naar Samarang en Soerabaija.................... 6 en 20.
Van Samarang naar Sourabaija.................. 9 en 23.
„ Sourabaija „ Samarang en Batavia... 13 en 27.
„ Samarang „ Batavia...................... 15 en 29.

Informatien te bekomen bij
De Agenten,
(1401) **ADAM & CO.**

STOOM-GELEGENHEID

NAAR BATAVIA VIA SAMARANG.

Gedurende de maand November zal elke Zondag zijnde den 6den 13den 20sten en 27sten een der stoomschepen van den ondergeteekende naar bovengenoemde plaatsen vertrekken.
(1402) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG.

Kapt. Kuller, vertrekt naar Batavia via Samarang op aanstaande *Zondag* den 20.
Adres bij
(1477) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE naar AMSTERDAM.

Wordt aangeboden met het nieuwe snelzeilende Nederlandsche barkschip

AGATHA en MARIA,

Kapitein W. B. van Zijp, Adres
De Agenten,
(1262) P. KERVEL & CO.

PASSAGE naar NEDERLAND.

Wordt aangeboden met het snelzeilende Nederlandsche Barkschip

SCHEVENINGEN,

gezagvoerder J. K. Annokkee.

Deze bodem is allerdoelmatigst voor den overvoer van passagiers ingerigt en beveelt zich door de grootte en luchtigheid der hutten bijzonder aan.

Het vertrek zal vermoedelijk tegen het einde dezer maand van Passaroeang plaats vinden.

Nadere informatiën te bekomen bij
De Agenten,
(1454) **E. TEN BRINCK & CO.**

Eene jufvrouw van middelbare leeftijd, onderrigt gevende in de Fransche en Hollandsche taal, rekenen, aardrijkskunde, alle vrouwelijke handwerken en vooral goede manieren, zag zich gaarne geplaatst. Zij kan de beste getuigenissen produceren en is ook niet ongenegen de directie eener huishouding op zich te nemen.

Adres franco onder LeR bij de uitgevers dezer courant. (1449)

ONTVANGEN.

MACARONIE en VERMICELLIE in stopflesschen en in kistjes.
(1457) Bij **MOSSEMBEKKER & CO.**

WEDEROM ONTVANGEN

GROENE ZEEP in vaatjes.
Bij
(1460) **GEBR. VAN DELDEN.**

SIROP DE PUNSCH ENGELSCHE BOKKING id SAUSEN.

(1474) **DE STURLER & FAGNOTTI.**

---

den nacht naar het klooster gegaan om het eerst te omcingelen en dan in brand te steken, met allen die er in wonen. Ziet ge niet daar dat moordhol branden?... Ziet ge hoe de vlammen ten hemel stijgen? — Dat is de wraak over den moord op uw kind gepleegd!

„En," voer zij voort, ziende hoe de wellust der wraak de kinderlooze vrouw uit de oogen blikte „en geen hunner kan dien vuurdood ontkomen, want het klooster is omcingeld door de onzen en elk vlugteling wordt weder teruggedreven in den gloed. — Ziet ge dat het plan goed is overlegd?.... Ziet gij ze niet in den vuurgloed verstikken!! krijschte zij, terwijl zij naar het op eenigen afstand brandend klooster heenwees.

En zoo trachtte zij de smart der moeder te lenigen door den gloed der wraakzucht in hare borst aan te blazen. IJdele poging! zij kon die smart niet wegnemen: en toen in den volgenden oogenblik de moeder zich op het lijk van haar kind nederwierp, barstte zij niet minder in hartverscheurend gejammer uit — het geheele wraaktooneel was uit hare herinnering weggevaagd, om alleen het gemis te gevoelen van haar eenigst kind, van hem die zij met al de kracht harer alles uitsluitende moederliefde beminde. Haar Duhlagh was weg en de vreesselijkste wraak zelfs kon haar leed niet lenigen.

De hoog opstijgende vlammen van het brandende klooster hadden hun schijnsel uren ver in het rond verspreid, en bijna alles verteerd wat hun voedsel had gegeven. — Het breede dak was ingestort, en eene uitgestrekte smeulende puinhoop, waar nog hier en daar een vlammend stuk hout uitstak, was al wat van het christenhuis overbleef. — Het was bewaarheid wat de Muzelmannen hadden bezworen; geen enkel man was gered van die allen die zich op den oogenblik van het in brand steken van het klooster, binnen het gebouw hadden bevonden. En toch had de blinde wraakzucht de moordenaars niet getroffen.

Door een valsch alarm verschrikt, waren Broeder Pedro en de jood Molchar gevlugt toen hun nog meer dan de noodige tijd overbleef om de sporen van hunne misdaad te doen verdwijnen. Gejaagd en angstig vloden zij den eenigsten weg op dien zij in die woeste streek konden inslaan, in de hoop van eenen uitweg te vinden. Wilden zij niet in de woestijn aan den hongerdood zijn prijs gegeven, dan moesten zij eerst trachten om, zonder achterdocht te verwekken, het station der franschen te bereiken en van daar verder naar de zeekust te komen. — De mogelijkheid daarvan betwijfelden zij niet, want zij wisten niet dat de ongelukkige Meira het gezien had dat zij het waren die haar kind vermoordden.

Aldus vervuld van plannen tot eigene veiligheid liepen zij omzigtig voort op dien eenigsten weg die hun overbleef, zonder te denken aan het leed dat zij hadden gedaan, en alleen bedacht om de gevolgen te ontloopen die hunne daad voor henzelve kon hebben. — Grooter werd hunne hoop toen zij, nog geene twee mijlen van het klooster verwijderd, de vlammen zagen opstijgen die, zoo als zij zeer te regt begrepen, geen ander gebouw dan het klooster verteerden, want in de geheele nederzetting was geen huis te vinden dat gedurende een half uur het vuur kon voeden. Zij zagen daaruit dat de wraak blindelings op de kloosterbroeders in het algemeen werd genomen, en niet tegen hen persoonlijk was gerigt, zoodat zij versterkt werden in het denkbeeld dat niemand hun werkdadig aandeel in de schanddaad kende. Geruster dus liepen zij voort, en meenden zich dus reeds veilig, ja, waren reeds aan het bedenken of zij niet den volgenden dag weder zouden terugkeeren, als waren zij geheel onbekend met het gebeurde, toen een snel naderend paardengetrappel hun oor trof. Het was de cavallerie van het fransche station dat *ventre à terre* naar den brand snelde, die van verre was gezien en waarvan de oorzaak moest worden gekend. – Op dit geluid trachtten zij zich uit de voeten te maken, en de komenden te laten voorbijgaan zonder te worden opgemerkt. Het was echter reeds te laat. Tusschen den door den brand gloeijenden hemelstreek en

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 14den November 1859.

In het havenberigt der afgeloopene maand leest men de aandoenlijke tijding:

„Aangekomen met den gouvernements-schroefschoener „*de Draak* van Banjermasing:
„de zendeling Klammer,
„Mevrouw de weduwe Rott en drie kinderen,
„drie kinderen van den vermoorden zendeling Hof„meister, twee kinderen van den vermoorden heer „Hupperts."

Wij wagen het zonder schroom al onzen medeburgers eene gift te vragen voor deze hulpelooze bloedverwanten der slagtoffers van moordlust en dweeperij. Er is bijna geen leven zoo verdienstelijk als dat van den eenvoudigen godsdienstleeraar die de zamenleving en hare genoegens afzweert, om in de eenzaamheid, zonder andere aanmoediging dan zelfvoldoening, verdierlijkte wilden tot menschen te kweeken en onafhankelijke Heidenen te vormen tot dienaren van ons gezag. En zoo er onder U gevonden worden, wie de beschaving van den inboorling koud laat, waardeert dan ten minste, gelijk gij ze met zooveel geestdrift in ons leger huldigt, het pligtbesef, de zelfverloochening, de doodsverachting van geloofshelden, die, als soldaten van Christus, zijn gevallen op hun veld van eer. Rijken! draagt dan ruimschoots bij uit uwen kwistigen overvloed. Armen! offert eene kleine gave, en de penning, dien gij aan uwe nooddruft ontwringt, zal duizendvoudige winst afwerpen aan zieleweelde. De tranen van dankbaarheid, door de weduwe en weezen geschreid, zullen eene bron van lafenis blijven voor uw edel gemoed.

Welaan dan, rijken en armen zonder onderscheid, geeft op nieuw het bewijs, dat uwe hand nimmer moede wordt het ongeluk te verzachten, en dat de strengheid der menschelijke ellende de maat niet kan te boven gaan van de mildheid van uw hart!

Het bovenstaande lezen wij in het *Bataviaasch Handelsblad* dat zich tot de inzameling der giften en verantwoording daarvan in zijne kolommen bereid verklaard. Ook wij willen gaarne, in navolging van dat edel voorbeeld, ons met de in ontvangstname van liefdegiften belasten, die aan de bedoelde personen doen toekomen, en in onze kolommen daarvan verantwoording doen.

Redactie Oostpost.

— Op den derden November arriveerde ter reede van Batavia het Engelsch stoomschip *Bahiana*, na eene reis van 79 dagen van Liverpool, waar het de telegraafkabel had ingenomen die bestemd is om tusschen Singapore en Java te worden gelegd. — De *Merapi* is thans reeds naar Singapore vertrokken ten einde van daar uit de kabel te leggen. — De *Bahiana*, zal spoedig de *Merapi* volgen ten einde zich in tijds te Singapore te bevinden. — De kabel zal over Muntok worden gelegd.

— Een schrijven van Macassar, dd. 21 October jl. behelst o, a. het navolgende:

In Boni wordt het hoe langs zoo onrustiger. De zuiderdistricten zijn tegen het Gouvernement in verzet. Reeds twee compagnien met eenig geschut zijn daarheen, om de orde te herstellen. Gisteren is hier per extra-post het berigt gebragt, dat de gezaghebber te Takalar (de Heer Burgemeestre) was vermoord, ook eenige soldaten zijn daarbij gebleven. De zuider-districten bestaan uit twee deelen, het oostelijk gedeelte is meer bepaald het tooneel van het verzet, nl. de twee regentschappen Polombanking en Topedjawa. Oorzaken zijn het niet willen afgeven aan den gezaghebber van de Rijksornamenten door den Regent van Polombanking, die bedankt heeft, en de niet levering van koelies voor de 2de Bonische Expeditie. Dat de gezaghebber vermoord is, heeft hij te danken aan onvoorzigtigheid. Daadzakelijk heeft hij deelgenomen aan het stichten van brand en eigenhandig het huis van den regent van Polombanking in vlam gezet. De nieuwe Gouverneur Jansen heeft eergisteren het bestuur overgenomen. Eene prachtige afscheidspartij is door de ingezetenen alhier aan den vertrekkenden Gouverneur Schaap aangeboden.

Patjitan. Reeds is vermeld, dat door de geheele afdeeling, in de strekking van het zuiden naar het noorden, vrij hevige aardschuddingen zijn waargenomen. Sedert heeft het verschijnsel zich nu en dan herhaald, en waren daaronder de zwaarste schokken, één op den 8sten October, kort vóór middernacht, en de tweede in den namiddag van den 20sten daaraanvolgenden, ongeveer te half 6 uren. Juist in die oogenblikken was men aan boord van het in de baai liggende Nederlandsche schip *Ottolina*, gevoerd door J. J. Prange, bezig een tui-anker achter uit te brengen. De daartoe gebezigde sloep, welke anker en ketting inhad en dus zwaar beladen was, konde door de met korte deining bewogene zee niet spoedig genoeg rijzen, te minder daar de gedeeltelijk buiten boord hangende ketting, ten gevolge der gelijktijdig door het vaartuig ondervondene stootende beweging, van zelf met snelle vaart uitliep, en was daarvan het ongelukkige gevolg, dat de sloep water inkreeg en als in een oogenblik onder de bemanning, ten getale van 13 man, wegzonk.

Door spoedig aangebragte hulp mogt het gelukken elf personen te behouden, maar de pogingen, om ook de beide anderen te redden, bleven vruchteloos en tot dusverre zijn zelfs hunne lijken niet teruggevonden.

Overigers verdient nog vermelding, dat men meent te hebben opgemerkt, dat de diepte der baai, ter plaatse, waar de schepen gewoonlijk ten anker komen, sedert de plaats gehad hebbende aardbeving is afgenomen. Waarschijnlijk moet zulks aan opheffing van den bodem worden toegeschreven.

(*Jav Bode.*)

LANDMAIL BERIGTEN.

ALGEMEEN OVERZIGT.

Het zal onzen lezers in Indie waarschijnlijk bekend zijn, dat de Engelsche en Fransche gezanten, ten einde het vredestraktaat met China te Peking te bekrachtigen, de hoofdstad door de rivier de Peiho hebben willen bereiken, dat de Chinezen dit met geweld belet hebben en de Fransch-Engelsche expeditie alstoen eene geduchte nederlaag geleden heeft. Deze gebeurtenis heeft aanvankelijk een kreet van verontwaardiging in Europa doen opgaan en al spoedig verspreidde zich het gerucht, dat Frankrijk en Engeland voornemens waren deze trouweloosheid met geweld te straffen. Toen echter de eerste drift bedaard was, drong zich de overweging op, of de Chinezen wel in die mate schuldig zijn als men aanvankelijk meende en men verneemt dan nu ook, dat men te Parijs en London eerst nadere berigten uit het Hemelsche Rijk wil afwachten, alvorens denifitief te beslissen, wat in deze gedaan behoort te worden. Nadere bijzonderheden omtrent deze zaak, zal de lezer vinden in ons volgend nummer.

Wij hebben vroeger den hoofd-inhoud opgenomen van een artikel in den Parijschen *Moniteur*, waarin de be-

---

de aankomende ruiterij geplaatst, waren zij gezien geworden, en wekte dus hunne poging om de franschen te ontwijken achterdocht. Zij werden aangehouden en door den commandant, die geen tijd had te verspelen, haastig ondervraagd. De ontwijkende antwoorden van den onbeschaafden broeder Pedro en van den listigen jood, versterkten den ongeduldigen ondervrager in zijnen achterdocht en op strengen toon gaf hij het bevel aan twee van zijne ruiters om de beide, op zulk een ontijdig uur in de wildernis rondzwervende mannen, op hunne paarden te nemen, en dan, *voorwaarts!*

Hier ontzonk den jood op eens alle moed, en, alleen op eigen behoud bedacht, bekende hij alles, onder herhaalde betuiging dat hij den knaap slechts had gebonden op bevel van broeder Pedro, en niet had geweten welke diens bedoeling was geweest met het kind te laten binden.

Deze bekentenis gaf slechts weinig oponthoud. Meer dan ooit overtuigd van de noodzakelijkheid van spoed, werden de paarden door den Commandant niet ontzien, en schuimend renden de dieren voort, tot zij hunne ruiters bij den puinhoop van het reeds geheel ingestortte klooster hadden gebragt. —

Niemand was hier meer te zien. Op deze plek was niets meer te helpen, en na een oogenblik oponthoud reden zij stapvoets naar de huizingen der christenen die in de nederzetting woonden.

Het was tijd.— Zeker dat geen der kloosterbroeders meer leefde, hadden de geloofsgenooten van den vermoordden knaap zich, kort voor de aankomst van de fransche cavallerie, van de plek hunner wraakoefening verwijderd en zich naar het huis begeven waar het lijk van het kind lag, om daar mededeeling te doen van hunne wraak, terwijl zij den kinderloozen vader tevens naar zijne thans zoo treurige woning vergezelden. Maar, daar gekomen, had de radeloos bedroefde moeder hun snikkend het kort verhaal gedaan van wat zij had gezien,.. zij had de namen van Pedro en Molchar genoemd,.. en de toomlooze wraakzucht van de toehoorders, die zich voor een oogenblik bekoeld waanden, werd op nieuw opgewekt.—Hij wist nu wie zijn kind hadden vermoord,... en hij kon niet meer de handen plassen in het bloed van die ellendelingen!... zij waren in de algemeene wraakoefening mede omgekomen. — „Op! Op!! dood aan al de Christenen waarop wij de hand kunnen leggen!" schreeuwde in dolle woede de vader.

Het was dus hoog tijd dat de ruiters zich kwamen stellen tusschen de, aan den misdaad geheel onschuldige, christenen en de woedende muzelmannen. De zekerheid dat Pedro en Molchar hunne misdaad zouden boeten, en meer nog de onmogelijkheid om zich met die krijgsmagt te meten, deed de Muzelmannen zich voor den oogenblik tevreden stellen met de reeds genomene wraak.

Daarom nu zitten die beide mannen daar op den bank der beschuldigden, en ziet gij hen eenige uren later nog daar zitten, welligt met de hoop op het behoud van een leven dat reeds is verbeurd, want hun vonnis is reeds geschreven en zoo aanstonds komt de regter weder zijnen zetel innemen, om het hun aantezeggen dat zij moeten sterven.

De christenen, die in de nabijheid van het klooster van de *Blyde Boodschap* woonden, zijn reeds allen van daar vertrokken, omdat zij zich daar niet langer veilig achtten tegen den haat der Arabieren en andere Mohammedanen, en zoo heeft de liefdeloosheid van hen, die voorgaven de leer der reinste liefde aantekleven en te verkondigen, den naam des christens ten schandnaam gemaakt, dáár waar zij heengingen om elke andere leer voor de hunne te doen wijken.

Op waarheid gegrond.

voorgedenen werden uiteengezet, welke keizer Napoleon hebben bewogen met Oostenrijk vrede te sluiten. Dit artikel heeft alle liberale dagbladen in Europa in beweging gebragt en met weinige uitzonderingen was men het eens, dat het tot gegronde zorg voor het toekomstig lot van Italie aanleiding gaf. Men zag er in, dat de keizer voornemens was de hertogdommen, zoo deze zich de herstelling van hunne vorsten niet mogten laten welgevallen, in den steek te laten, zonder zich tegen eene eventueele gewapende tusschenkomst van Oostenrijk te verzetten. Anderen beoordeelden het artikel ongunstig, omdat het eenig uitzigt gaf op eene alliantie met Oostenrijk, terwijl weder anderen er zich door versterkt zagen in de meening, dat de staatkunde van keizer Napoleon er op gerigt is, om door een verbond zoowel met Rusland als met Oostenrijk, de Engelsche suprematie ter zee te knakken. Daarentegen trokken die dagbladen ijverig voor Italie te veld en ergeren zich over de ingewikkelde bedreiging, dat Oostenrijk het Venetie zal laten ontgelden, zoo het geheele tractaat van Villafranca niet uitgevoerd wordt. De Parijsche *Siecle* heeft zich zelfs niet ontzien aan Oostenrijk het gevaar voor oogen te houden, waaraan het zich zou blootstellen indien men te Weenen, "het ijzeren juk, dat op Venetie drukt, liet voortbestaan." Nog openlijker trekt de *Opinione Nationale* voor de Italianen te veld. Dit blad neemt de mogelijkheid aan, dat de hertogdommen eene volkomen tot stand gebragte onafhankelijkheid boven een beloofde halve onafhankelijkheid van Venetie zullen verkiezen en dat zij de voorkeur zullen geven aan een onafhankelijk koninkrijk, onder een nationaal stamhuis, boven eene confederatie met vorsten, die openlijk de belangen van Oostenrijk voorstaan.

Opmerkelijk was de verklaring van het *Journ des Débats*. "Volgens deze nieuwe verklaring, zegt dat blad, "was het herstel der aartshertogen een gewigtig deel der bepalingen van Villafranca, of liever, het was de *conditio sine qua non* der voordeelen, die voor Italië uit een deel dier depalingen voortvloeiden. Deze voordeelen nu waren veelsoortig: een afstand van grondgebied, nl. Lombardije; de erkenning van het beginsel der Italiaansche nationaliteit en van een federatief stelsel; ten laatste de invoering van nationale en liberale instellingen in Venetië. Maar: aan deze voordeelen waren voorwaarden verbonden, en zonder den terugkeer der oude souvereine huizen in hunne staten zou er niets van komen. Maar hoe moet die terugkeer worden bewerkstelligd? De Fransche regering heeft reeds verklaard en herhaalt heden, dat die souvereinen niet door eene vreemde magt in hunne staten teruggebragt zullen worden. En wie zou ze terugbrengen? Frankrijk? — Oostenrijk? — Er kan geen sprake van zijn, deze taak aan Frankrijk op te dragen. Hoe kan men vergeten, dat onze soldaten als vrienden die gewesten zijn doorgetrokken, onze proclamatiën de inwoners daar te wapen hebben geroepen, dat wij hun bloed hebben afgevraagd in ruil voor hunne toekomstige vrijheid? Nog ligt ons het rapport van prins Napoleon, die als de voornaamste uitkomst der operatiën van het vijfde legercorps, de geestdrift roemt welke de doortogt dier troepen onder de bevolkingen der hertogdommen heeft te weeg gebragt. Zou men zich nu kunnen verbeelden, dat diezelfde troepen de souvereinen zullen terugbrengen, die toen tegen hen de wapens voerden? En wat het herstel dier vorsten door Oostenrijk betreft, zou dit niet de herleving zijn van de bijzondere tractaten, door deze mogendheid met hen gesloten en die feitelijk weder van kracht zouden gemaakt worden, alsof het Fransche bloed niet te Magenta en te Solferino had gestroomd, om ze af te schaffen? Wij begrijpen derhalve zeer goed, dat de Fransche regering het denkbeeld verwerpt, die vorsten door eene vreemde magt op hunne troonen te herstellen.

Onder de Engelsche dagbladen laat de *Morning Post*, het orgaan van lord Palmerston, zich weinig over het artikel uit. De *Daily News* laat er zich in scherpen toon over hooren en wijst en passant op de dubbelzinnigheid, welke veelal de artikelen van den *Moniteur* kenmerkt. De *Globe* opperde de meening, of het artikel wel de geheele meening des keizers uitdrukte en of het wel overeenkomstig de waarheid is, dat de keizer, zoo hij den oorlog had willen voortzetten, zijne troepen van de Po naar den Rijn had moeten overbrengen.

Daarentegen heeft het artikel, zoo als te denken is, in de Oostenrijksche dagbladen een gunstig onthaal gevonden.

Vreemd genoeg heeft het op de Italiaansche dagbladen niet dien ongunstigen indruk gemaakt. Het schijnt dat men zich daar reeds gelukkig gevoelde, dat geen vreemd geweld de verdreven vorsten op hunne troonen zou herstellen. Een der voornaamste dagbladen van Turin is er in zooverre zelfs mede ingenomen, hoewel het even als andere dagbladen het zeer afkeurt, dat men nu eerst uit den *Moniteur* verneemt, dat aan Venetie concessien toegedacht waren.

Inmiddels duurt de Italiaansche beweging voort. Den 10den dezer besloot de constituerende vergadering te Bologna het volgende: 1°. zij die sedert 12 Junij het bestuur in handen hebben gehad, hebben zich verdienstelijk jegens het vaderland gemaakt. 2°. Het gezag van den heer Cipriani als gouverneur-generaal met verantwoordelijke ministers, wordt geratificeerd. 3°. Aan den heer Cipriani wordt volmagt gegeven om te voorzien in de handhaving der orde in het binnenland en in de verdediging des lands. 4°. De heer Cipriani wordt belast op eene energieke wijze mede te werken tot de vervulling der wenschen van de vergadering, door eene meer innige vereeniging met de overige provincien van Centraal Italie tot stand te brengen. 5°. Aan den heer Cipriani wordt de bevoegdheid gegeven om de vergadering te prorogeren en weder bijeen te roepen.

De vergadering werd voorts geprorogeerd.

In Parma heeft de nationale vergadering de dynastie Bourbon vervallen van den troon verklaard en de inlijving van het hertogdom bij Sardinie gedecreteerd; eveneens werd er de dictatuur van den heer Farini bevestigd en besloten eene leening ten bedrage 5 millioen te sluiten. De vergadering werd daarop mede geprorogeerd. Toen de deputatien van Parma en Modena bij koning Victor Emanuel kwamen, om hem te kennen te geven dat men de aansluiting bij Sardinie wenschte, gaf de koning te kennen, dat hij de zaak van Italie bij de groote mogendheden, vooral bij Frankrijk zou ondersteunen; dat Europa, hetwelk aan andere volken het regt heeft toegekend om zich voor hunne veiligheid regeringen te kiezen, geschikt om hunne vrijheid en onafhankelijkheid te verdedigen, jegens de Italiaansche gewesten zeker niet minder regtvaardig en edelmoedig zal zijn. Zoo als men ziet, is dit antwoord zeer voorzigtig. De koning neemt het aanbod niet aan, maar de strekking is desniettemin aanmoedigend voor de wenschen der bevolking. Het is dan ook in de hertogdommen in dien zin opgevat.

Wat overigens het einde van dit alles zijn zal, kan niemand gissen. Op dit oogenblik bevindt koning Leopold van Belgie zich bij keizer Napoleon te Biarritz, zoo men zegt, om den keizer een plan tot definitive organisatie van Italie voor te stellen. Tevens bevinden zich daar lord Cowley, graaf Walewski en de Oostenrijksche gezant. Men zegt dat deze belast is met gunstige voorstellen en dat Oostenrijk niet meer zoo ongenegen is tot de bijeenroeping van een congres als vroeger. Alles bepaalt zich echter tot hypothesen en de keizerlijke politiek is in dit opzigt sedert eenige dagen meer dan ooit een raadsel geworden. De gebeurtenissen in China hebben — dit is ten minste een vrij algemeen gevoelen — weder eene toenadering tusschen Frankrijk en Engeland te weeg gebragt, en men is niet vreemd aan het denkbeeld, dat zij ook van invloed zullen zijn op de politiek des keizers omtrent Italie. Men gaat reeds zoo ver van te verzekeren, dat keizer Napoleon tot nu toe slechts den schijn heeft aangenomen van den terugkeer der Italiaansche vorsten te wenschen om tegenover Oostenrijk niet verantwoordelijk te zijn voor eene inbreuk op het tractaat van Villafranca. Een aanmoedigend antwoord, door hem aan eene deputatie van Modena gegeven, schijnt voor dit vermoeden te pleiten. Maar zoo als wij reeds zeiden, dit alles zijn slechts hypothesen, en meer niets, zoowel als een plan, dat tegenwoordig weer aan de orde van den dag is volgens hetwelk Parma en Modena welligt bij Sardinie zouden worden gevoegd, terwijl Toskane en de Legatien een nieuw rijk zouden uitmaken onder het bestuur van prins Napoleon!

Wij moeten bij het bovenstaande nog voegen, dat door inwoners uit de provincie Bergamo aan keizer Napoleon een adres is gezonden, voorzien van 10,717 onderteekeningen, waarin de hoop wordt uitgedrukt, dat een definitief traktaat de jammeren zal verligten, welke Venetie bedreigen. Aandacht trekt het gerucht, dat Oostenrijk zijne krijgsmagt niet alleen op den linkeroever van de Po maar zelfs in Italiaansch Tyrol versterkt. Ook de Fransche troepen die nog in Italie zijn, zullen nog niet zoo spoedig terugkeeren.

Van verschillende zijden wordt volgehouden, dat keizer Napoleon den paus heeft laten voorstellen, aan de Legatien de vrijheid te schenken, doch dat Z. H. hiertoe niet genegen is. Men voegt er bij, dat hierdoor eene verkoeling tusschen het hof van Rome en dat der Tuilerien ontstaan is.

Sedert eenigen tijd had men zich in Frankrijk met eenige meerdere drukpersvrijheid gevleid doch deze hoop is vooreerst weder vervlogen. De *Moniteur* heeft dit den 19den dezer te kennen gegeven en eene circulaire des ministers van binnenl. zaken aan de prefecten de denkwijs der regering nader toegelicht. De in Frankrijk bestaande wetgeving is, volgens het inzien der regering, geen wet van omstandigheden, meer staat in naauw verband met het keizerlijk regime. Wij bevelen onzen lezers de lezing van beide documenten dringend aan. Vooral in het laatste document is de regering op meer dan één punt met zich zelve in tegenspraak. Zoo zegt zij sterk genoeg te zijn, om voor geen aanvallen te vreezen en toch is zij niet in staat een ernstigen aanval toe te laten. Want dat alle aanvallen van de Fransche dagbladen slechts schijnaanvallen zijn en met stompe wapens gevoerd worden, weet ieder. Het ergste is dat de *Moniteur* den Franschen wijs maken wil, dat onder het beginsel van vrije uiting der gedachten, in 1789 ingevoerd, iets anders verstaan moet worden dan vrijheid van drukpers. De regering heeft door dien maatregel weer veel kwaad bloed gezet.

Uit Turkije is vernomen, dat de sultan in den Bosphorus bijna verdronken is, door de onvoorzigtigheid of moedwil van eenen Griekschen scheepskapitein. Een nog erger gevaar is hij eenige dagen daarna outkomen. Men heeft namelijk eene zamenzwering tegen zijn leven ontdekt, door de oud Turksche partij gesmeed. — Met de doorgraving der landengte van Suez gaat het niet vooruit. Spanje maakt zich nog eens gereed tot eene expeditie tegen het gebied der Mauren! Wanneer er Spanje ditmaal in de daad in slaagt, de zeeroovers uit te roeijen en de openbare veiligheid in die streken te herstellen, waar die sedert lang geheel ontbreekt, dan zal het der beschaving eene groote dienst bewijzen.

NEDERLAND.

POLITIEK OVERZIGT.

De dagbladen en de politieke gesprekken liepen hier te lande in den laatsten tijd hoofdzakelijk over twee onderwerpen: de spoorwegen en de Oost-Indische bezittingen.

De spoorwegen zullen eindelijk hun beslag krijgen. Wel is men het tamelijk algemeen eens, dat de regering daarmede een verkeerden weg heeft ingeslagen; dat zij de rigtingen met de wetgevende magt had behooren te bepalen en, na de algemeene concurrentie te hebben ingeroepen, de lijnen aan hen gunnen, die bij goede waarborgen de minste eischen aan den staat hadden gedaan; maar nu de zaken eens zoover gevorderd zijn, wil men geen uitstel meer en wenscht dat er hoe eer hoe liever eene beslissing kome. De publieke opinie heeft zich daarvoor zóó sterk uitgesproken, dat men nog vóór de behandeling der begrooting door de tweede kamer, die der spoorweg-ontwerpen wacht, welke waarschijnlijk zullen aangenomen worden.

Ook omtrent onze Indische belangen heeft de openbare meening krachtig gesproken. Het artikel in het *Bataviasch Handelsblad* bleef steeds het onderwerp van behandeling, en alhoewel daarin veel overdrijving voorkomt, erkende men toch, dat er ook waarheid in is. De aanwervingen van troepen worden met kracht voortgezet en stoombooten, geschikt voor de Indische wateren, aangebouwd.

De troonrede heeft een zeer goeden indruk gemaakt, omdat het gunstige tafereel, dat zij van onzen toestand ophangt, waarheid bevat. Onze Indische broeders zullen hetgeen daarin over Indie voorkomt, zeker met genoegen vernemen.

NEDERLAND.

Z. M. de koning is den 13den September uit Wiesbaden in Nederland teruggekeerd. Men verwacht dat Z. M. eenigen tijd op het Loo zal gaan doorbrengen, waar als naar gewoonte eenige jagtpartijen zullen gehouden worden.

— Door sommige buitenlandsche dagbladen is gemeld, dat de graaf van Vlaanderen, tweede zoon van den koning der Belgen, ons land zou komen bezoeken. Thans kan men met zekerheid mededeelen, dat eene aanvraag daartoe door het Hof van Belgie aan het Nederlandsche is geschied, welke met de meeste voorkomendheid is beantwoord.

— Den 12den September is van de reede van Texel naar zee vertrokken, met bestemming Batavia, Z. M. stoomschip *'t Loo*, kommandant luit. 1ste kl. van Gogh. Naar wij vernemen zal deze bodem de reis naar Oost-Indie nemen over Plymouth, Teneriffe, de Kust van Guinea, Brazilie en de Kaap de Goede Hoop.

De état-major aan boord van dien bodem is zamengesteld als volgt: luit. ter zee 1e kl. J. van Gogh, kommandant; luit. ter zee 1e kl. J. P. M. Willinck, 1e officier; luits. ter zee 2e kl. C. P. van der Star en J. P. A. Lapidoth; offic. van gezondheid 2e kl. H. J. P v. d. Heen; offic. van adm. 2e kl. E. L. G. Andrau; adelb. 1e kl. A. L. K. graaf van Limburg Stirum.

Met gemelden bodem wordt, naar men verneemt, 11 ton zilvergeld naar Oost-Indie overgevoerd.

FRANKRIJK.

Het verzoek om ontslag door een Fransch kolonel waarin men zeer veel vertrouwen stelde, en die tot nog toe dat vertrouwen heeft geregtvaardigd, heeft in het leger groote sensatie veroorzaakt. De omstandigheden welke hem daartoe aanleiding hebben gegeven schijnen van eenen zeer teederen aard te zijn. Het schijnt dat de kolonel, welke eertijds de begunstigde vriend en kameraad was van den Hertog van Orleans, en met hem en den Hertog d'Aumale in Afrika heeft gediend, in spijt van zijne zucht voor de Fransche krijgsdienst, zoo niet eene openlijke erkentenis, dan toch een geheime toegenegenheid voor het huis van Orleans is blijven koesteren.

Te Palestro, terwijl hij een voorpost kommandeerde, werd hem, van wege den Koning van Sardinie, door een jong officier van den koninklijken staf een bevel gebragt; de kolonel, getroffen door de zuiverheid van taal waarin die officier zich uitdrukte, en aangenaam verrast van zuiver Fransch, in stede van den bij de Franschen zoo gehaatten Italiaanschen tongval, te mogen hooren, riep in bewondering uit. — Eh! maar jongmensch, gij zijt een Franschman, gij kunt geen Italiaan zijn.— Gij hebt regt geraden, antwoordde de andere, ik ben een Franschman, doch in dienst van Sardinie. — En waarom zijt gij dan niet bij uwe landgenooten, hernam de kolonel, hem aandachtig gadeslaande — de officier gaf een ontwijkend antwoord, en sprong op zijn paard om zich te verwijderen. De houding en gelaatstrekken droegen zulk eene sterke gelijkenis met den Hertog d'Aumale, dat de kolonel, de waarheid bevroedende, vooruitsprong, het jonge mensch bij de hand vatte, en hem haastig vraagde. — Uw oom diende eertijds in Afrika? — Ja, inderdaad en mijn vader ook, antwoorde de jongeling, waarna hij, zijne hand losrukkende, zijn paard der sporen gaf, en in een oogenblik uit het gezigt was verdwenen.

De kolonel bleef als beseffeloos staan; de Duc de Charties, zoon van zijnen vroegeren begunstiger en neef van zijnen ouden bevelhebber, had voor hem gestaan, en hij had zijn gevoel, bij de herkenning in tegenwoordigheid van zijne soldaten geen lucht durven geven.

Hij deed zijn pligt tot den laatsten oogenblik, was bij elken slag tegenwoordig, en is met roem overladen teruggekeerd, doch zijne troepen van het kamp St. Maur naar hunne kwartieren, in den omtrek van Parijs, geleid hebbende, en alstoen geen verwijt meer op hem kunnende kleven, heeft hij, niettegenstaande hij op den weg van bevordering was, en reeds buitengewone gunstbewijzen hem toelachten, zijn ontslag ingediend.

Het verhaal is dramatisch genoeg, maar, zal de lezer natuurlijk vragen, waarom diende de kolonel zijn ontslag in? — en dit is eene vraag, welke wij niet kunnen beantwoorden, doch voor het overige ligt te raden is.

— De Oostenrijksche vaandels, welke bij gelegenheid van den intogt op 14 Aug. zijn vertoond, zullen op last des Keizers naar de kerk der Invaliden worden overgebragt. Tevens zal, op last van Z. M. aan de munt een gedenkpenning worden geslagen ter herinnering aan het genoemde militaire feest. Exemplaren van dien penning zullen worden gegeven aan de generaals en de hoofdofficieren, welke aan den veldtogt in Italie hebben deelgenomen.

— De *Constitutionnel* omschrijft als volgt het belang der door den Keizer verleende amnestie: Het keizerlijk besluit van 16 Augustus héft op eene volledige wijze op; 1°. De veroordeelingen wegens staatkundige vergrijpen, namelijk; De staatkundige veroordeelingen uitgesproken door de gewone regtbanken en zich bepalende tot individuele feiten tot op den dag van de uitvaardiging van het besluit. De veroordeelingen van de krijgsraden, ten gevolge van den opstand in Junij 1858. De contradictoire of bij verstek uitgesprokene veroordeelingen van het hof te Bourges, ten gevolge van den aanval van den 15den Mei 1848. De contradictoire of bij verstek uitgesprokene veroordeelingen van het hof te Versailles, ten gevolge van den aanval van 13 Junij 1849. De veroordeelingen, hetzij van de gewone regtbanken of van de krijgsraden, ten gevolge van insurrectionnele handelingen in de maand December 1851. De veroordeelingen, uitgesproken wegens toepassing van de wet van 27 Februarij 1858. 2°. De maatregelen van algemeene veiligheid, namelijk; de deportatie bevolen krachtens het decret van den 27sten Junij 1848 en de wet van 24 Januarij 1850 tegen de personen, welke gearresteerd werden ten gevolge van den opstand van Junij 1848. De deportatie naar Cayenne of naar Algerie, de oogenblikkelijke verwijdering van Frankrijks grondgebied, de internering, de surveillance, waaraan de personen, betrokken in de insurrectionnele bewegingen van Dec. 1851, onderworpen waren. De verwijdering van het grondgebied, ten aanzien der oud-leden van de wetgevende vergadering, voorgeschreven en aangeduid in de besluiten van 9 Junij 1852. De deportatie waaraan, krachtens het besluit van 8 Dec. 1851, onderworpen waren de, wegens deelneming aan geheime genootschappen regterlijk veroordeelde personen. De internering in Algerie, bevolen bij afzonderlijke besluiten, krachtens de wet van 27 Februarij 1858.

De keizer van Frankrijk heeft last gegeven tot de onmiddellijke versterking der Chaussé-eilanden. Deze eilanden, zoo als velen onzer lezers bekend zal zijn, liggen tus-

schen Granville en St. Malo aan de eene, en Jersey aan de andere zijde. Zij bestaan uit niet veel meer dan rotsen; sommigen worden bij hoog water geheel overstroomd, en niet eenig levend wezen vindt daar eene schuilplaats. Op een van de voornaamsten, waar men niets anders uit het plantenrijk aantreft dan eenig schraal gras, is een lichttoren opgerigt, voornamelijk ten gebruike der oestervisscherij.

De belangrijkheid van deze eilanden bestaat in de schuilplaats welke de reede aanbiedt, als zijnde een goede ankergrond en beschut tegen windvlagen.

Die toevlugt was van belangrijk nut voor de Engelsche kruisers toen zij, in den laatsten oorlog met Frankrijk, Granville en St. Malo blokkeerden.

Geen twijfel of deze versterkingen zijn ontworpen met het oog op eenen eventuelen oorlog met Engeland.

Met het oog op onze onderhanden zijnde werken te Alderney, zegt de *Guernsey Star*, hebben wij geen regt om ons te beklagen over de versterkingen der Chaussé-eilanden.

ENGELAND.

— Men leest in de *City-Press*: Eenige dagen geleden wandelde de Heer Le Blond, wonende te Kingston, des avonds in zijn tuin, toen hij op den naburigen weg angstkreten vernam. Een rijtuig werd aldaar opgehouden door het vallen van een der paarden. De Heer Le Blond haastte zich den postillon te bevrijden en bood de dames uit het rijtuig, die op dit oogenblik niet verder konden rijden, de gastvrijheid aan in zijne woning, gedurende den tijd dat het rijtuig werd hersteld, zonder dat hij iets merkte van haren rang. Den volgenden morgen werd hij aangenaam verrast, toen hij een rijkbewerkten gouden beker ten geschenke voor zijne vrouw ontving, met de beleefde dankbetuiging van H. M., de voormalige Koningin der Franschen. die eene van de dames uit het rijtuig was. Het ongeval had overigens volstrekt geene verdere nadeelige gevolgen.

— Terwijl in dezen tijd van het jaar het meest gebruik wordt gemaakt van de gelegenheid tot het doen van een uitstapje, gaat er bijna geen dag voorbij, zonder dat men van ongelukken hoort. Zoo verneemt men o. a. dat zekere Dr. Smith, die in gezelschap van een zijner vrienden op reis was gegaan om op het eiland Arran, aan de Schotsche kust, den Goatfell te beklimmen, aldaar in een bergkloof is gezonken, waarin zijn reisgenoot hem niet genoeg van nabij kon naderen, om hem bijstand te verleenen. Deze besloot dus, als het eenig middel tot redding, in het naastbijgelegen dorp eenige personen te hulp te roepen, doch eerst toen deze zich met hem op weg hadden begeven, begon hij te bedenken, dat hij vergeten had de plaats naauwkeurig genoeg op te nemen, om die bij zijne terugkomst te kunnen aanwijzen. Het gevolg hiervan was, dat alle pogingen om de bedoelde plek tusschen de menigte hoogten en laagten uit te vinden, tot nu toe vruchteloos zijn geweest, terwijl zich evenmin eenig ander spoor ter ontdekking van den ongelukkige heeft opgedaan.

— In tegenwoordigheid van de lords der admiraliteit zijn gisteren te Portsmouth proeven genomen met een verbeterden duikertoestel van Heinke, welke proeven goed voldeden. Door dezen toestel kan een duiker zich naar welgevallen weder naar de oppervlakte des waters begeven, wanneer hij zich door het breken van een der helm-glazen of door eenig ander toeval aan het gevaar ziet blootgesteld van te verdrinken. Tot dat einde behoeft hij slechts tegen een klep van de luchtbuis te drukken. De machinerie is zeer eenvoudig en kan op elk der thans in gebruik zijnde duikertoestellen worden toegepast.

ITALIE.

— Uit Rome wordt gemeld, dat de Paus onpasselijk is.— Uit Toscane zond de Heer Poniatowski aan den Franschen minister van buitenl. zaken een berigt over de verkiezingen in het groothertogdom, waarin naar men zegt, wordt beweerd, dat de keuzen alleen gedaan waren door naauwelijks een vijfde gedeelte van de bevolking, omdat allen die niet lezen kunnen waren uitgesloten, en dat slechts twee derden van het vijfde gedeelte de afgevaardigden hadden benoemd. Ook moeten eenige vervalschingen zijn ontdekt, daar eenige districten, die slechts drie honderd kiezers tellen, vier honderd stemmen hadden uitgebragt.

— Men zegt, dat de hertogin van Parma, die op de lijst der candidaten was gesteld, welke in Toskane waren aangewezen voor het geval dat de aanhechting bij Sardinie onmogelijk was, voor die candidatuur heeft bedankt en bepaaldelijk heeft te kennen gegeven, dat zij geen voordeel wilde trekken van het ongeluk harer naburige en bevriende vorsten.

DE AFWACHTENDE POLITIEK VAN ITALIE.

Zoo de toekomst van Italie nog twijfelachtig en duister schijnt is dit alleen te danken aan de daadzaak, dat niet een de bekwaamheid heeft om in deze kwestie, de politiek van den keizer der Franschen te kunnen raden. Bij het verdrag van Villafranca heeft Oostenrijk de terugroeping der Hertogen als voorwaarde gesteld, de Keizer heeft echter herhaaldelijk verklaard, tot hunne herstelling geen geweld te zullen gebruiken. De Fransche politiek wil Oostenrijk verzwakt, doch niet vernederd zien; Piemont sterk, doch niet overheerschend; in het kort een verbeterd Italie; doch het Pausdom vooral moet ondersteund worden, en in staat worden gesteld om de buitensporigheden binnen haar gebied tegen te gaan, en om ware hulp aan zijne vrienden buiten s'lands te kunnen aanbieden.

Dit zijn moeijelijke voorwaarden om te worden ten uitvoer gebragt en de volvoering daarvan kan naauwelijks worden verwacht. Om de vrijheid van Italie te vereenigen met de grootheid van den Paus, dit is eene taak welke zelfs de krachten van Lodewijk Napoleon te boven gaat. Eenige jaren geleden mag eene zoodanige onderneming niet geheel hopeloos zijn geweest, doch nu is het geheele schiereiland zoodanig met de politiek bekend, dat elke poging om het volk bedriegelijke gunsten of geveinsde vrijheid te verleenen, ongetwijfeld schipbreuk zou lijden.

In de tegenwoordige crisis is niets belangwekkender dan de afwachtende politiek van al de medearbeiders. Oostenrijk wacht op de volbrenging van het verdrag van Villafranca en Frankrijk wacht tot Italie hare wenschen zal hebben kenbaar gemaakt. Italie wacht daarentegen totdat de keizer van Frankrijk zijne begeerten zal hebben uitgedrukt, ten einde daarna hare raadgevingen te leiden. De verbannen Hertogen zijn ook wachtende. Een van hen wacht te Parijs, op aanraden van den Keizer, den loop der gebeurtenissen af. Het spel wordt naauwkeurig nagegaan, en diegene welke één stuk meer vooruit geeft dan noodig is, doet zijn tegenstander reeds een voordeel behalen. De Toskaansche wetgevers nemen den schijn aan alsof zij volkomen op de hoogte van de zaak waren; de grootsche uitdrukking van hunnen wil, en de bepaling der aanhechting aan Piemont, werd niet eerder openbaar gemaakt, dan bij de sluiting der vergadering en *sine die*. De werkelijke verklaring luidde; ons besluit is met bedaardheid en wettigheid genomen; in ons manifest hebben wij aan de wereld den wil van Toskane medegedeeld. Op anderen valt de schuld wanneer die wil over het hoofd zal worden gezien, en het dekreet nadeel zal berokkenen.

De vrees voor Oostenrijksche oogen drukt zoodanig op het Italiaansche volk, dat de gematigde en bedaarde geest, welke zij voor hunne toekomstige herstelling zoo zeer behoeven, daardoor geheel wordt ontzenuwd. Een groot diplomaat heeft gezegd dat de grootste fout van de tractaten van 1815 die is, dat alle voorzorgsmaatregelen tegen Frankrijk zijn genomen, alsof alleen deze staat den Europeschen vrede kon bedreigen. Het is thans een groote misstap om de Italianen aantedrijven tot eene vereeniging hunner krachten tegen de overheersching van Oostenrijk, en dit juist op het tijdstip dat 60,000 Franschen op hunnen grond zijn gelegerd, en de meest populaire Vorst van het schiereiland, zonder voorkennis van de Tuilerien, zijnen wil niet durft verklaren.

Wij verklaren, zonder de minste wijziging of terughouding, dat sints 1815 Italie niet zoodanig onder Oostenrijksche heerschappij gestaan heeft, als zij thans onder die van Frankrijk staat. Piemont houdt een waakzaam oog, alsof het een departement van het Keizerrijk was. De handelingen der ministers, de drukpers, de land-en zeemagt, alles staat onder Fransche controle. Om zich zelf van de onaangenaamheid, doch niet van de werkelijkheid der overheersching te vrijwaren, verlangt de Fransche Keizer een congres. Vereenigd met de groote magten tot herstel van Italie, wil hij allen invloed uitoefenen, en wil alle hatelijkheden van impopulaire maatregelen ontgaan. Lord John Russel schijnt onwillig te zijn om in een drama optetreden waar eene slechts onbeduidende rol hem wacht, zoodat ook hij de loop der zaken in afwachting aanziet.

Velen denken dat, wanneer het kenteeken van onze eeuw is om een onmetelijk gewigt te hechten aan het *fait accompli* de waarachtige politiek van Victor Emmanuel dan moet zijn om de regering van Toskane, Parma en Modena op zich te nemen, en op eens zijne krachten aan de Hertogdommen te wijden. Wanneer dan de akte van aanhechting zal zijn bekrachtigd, en de volken vermengd, wat zou dan een Congres kunnen doen om hen te scheiden? — Zal dan eene vergadering van diplomaten te Zurich of elders er op blijven aandringen dat die landen weer onder de regering van hunne Vorsten terugkeeren, welke om hunne onregtvaardigheid van den troon zijn vervallen verklaard, en welke de leiding hebben aangenomen van mannen, welke zij eerst door geheel Europa hadden geschandvlekt? — Kan men nog gelooven dat Italie zal bevredigd worden, en dat alle Vorsten en volken daartoe vriendschappelijk de handen in elkander zullen slaan?

De politiek en het evenwigt van Europa staan niet toe, dat Piemont zelfs een staat van den tweeden rang worde. Een magtig koningrijk, zich uitstrekkende van de golf van Genua tot de Adriatische zee, zou vele vriendschapsverbindtenissen vernietigen. Men wil wel beweren dat wanneer Italie sterk genoeg wordt om hare onafhankelijkheid te verzekeren, en een Constitutioneel Gouvernement weet te vormen, van al de staten van Europa, Engeland daarbij het meest zoude winnen. In elk geval is het niet te veel geëischt dat de beschikking over de toekomst van Italie, alleen aan de Italianen zelve worde overgelaten, en niet al de zorgen en voorzieningen ten laste komen van de andere staten van het verbond. —

Toen de verklaring van Toskane, met betrekking tot de uitsluiting van het huis Habsburg-Lorraine, in verschillende Engelsche en Fransche dagbladen werd besproken, telde men bij eene klassificatie der stemmen: een prins, dertien markiezen en zeventien graven, welke allen de doorluchtigste namen voeren van Toskane, als: — Strozzi, Corsini, Borghese, Priccolomini, Caponi, Gherardesca, Torregiani, Pazzi, Perugiani, Recasoli, Ridolfi, en nog vele andere beroemde mannen welke aan het bevrijdingswerk deel hebben genomen. Adami en Tenzi vertegenwoordigden de kapitalisten.

In tegenstelling hiervan, behelst een telegram van Zurich dat de kwestie der Hertogdommen zal beslist worden door de kabinetten van Frankrijk en Oostenrijk, zonder andere tusschenkomst. Wanneer wij niet meer hooren van *Nostra povera Irlanda*, zooals een Italiaansch blad Venetie noemt, dan is de hoop om het van Oostenrijk terug te krijgen, naar alle waarschijnlijkheid vernietigd.

HANDELSBERIGTEN.

ROTTERDAM, 24 *September*.

De teekenen van eene ophanden zijnde verbetering in den algemeenen handelstoestand, waarvan wij in onze vorige melding maakten, zijn sedert meer en meer verwijzenlijkt geworden. Men begint langzamerhand geloof te schenken aan de vredelievende bedoelingen en verzekeringen der krijggevoerd hebbende mogendheden en aan de daaruit te verwachten minnelijke eindschikking der politieke kwestien; het wantrouwen, waaronder de goederenhandel reeds zoo lang gebukt ging, maakt plaats voor eene kalme stemming en met deze begint ook het vertrouwen zoowel onderling als in den prijsstand van sommige artikelen weder te keeren.

De verbeterde toon, welke dientengevolge op onze markt heerscht, gaat nog wel niet gepaard met eene bijzondere levendigheid in de omzettingen, doch zulks pleit des te meer voor de soliditeit van den basis, als zijnde hoofdzakelijk gegrond op de zich voordoende behoeften.

De koopers op speculatie nemen nog weinig deel aan hetgeen er omgaat, eensdeels omdat velen door de gemaakte ondervindingen weerhouden worden en anderdeels om het nog altijd eenigzins twijfelachtige der positie op politiek terrein, hetwelk sommigen nog met groote omzigtigheid doet handelen.

KOFFIJ. De gunstige indruk, teweeggebragt door den billijken afloop der N. H. M. veiling, vond ook plaats in Duitschland, alwaar men zich voor de veiling geheel en al terughield, doch op het tegenwoordig standpunt de *Java*-soorten weder vertrouwen schijnt te schenken. Men had wel is waar geen merkbare verlaging verwacht en was dus door den belangrijken teruggang eenigzins verrast; doch bij eene nadere beschouwing der veranderde positie van het artikel won dezelve spoedig algemeen vertrouwen en lokte zoowel van het binnen- als buitenland talrijke orders uit, zoodat na de veiling de meeste nommers gezocht bleven en voor sommigen zelfs een avans besteed werd, zoo als nos. 1, 2, 6 en 7 welke 1 c. boven de veilingprijzen bedongen. Ook goed ord. was moeijelijk zonder verhooging te vinden, zoodat in sommigen gevallen voor dringende behoeften $^1/_2$ c. avans betaald moest worden; waardoor de omzettingen dese week van weinig belang waren.

THEE. Tengevolge der laatste berigten van China en de daardoor veroorzaakte verhooging op de Engelsche markten, trok dit artikel zeer veel attentie. Onmiddelijk werd ord. *Java Congo* tot 96 à 98 c. en *Chineesch* tot 102 à 105 c. gezocht, en ongetwijfeld zou de omzet belangrijk geworden zijn, indien niet gebrek aan disponibelen voorraad de keuze beperkt had. Bij kleinen handel gingen de prijzen sedert langzaam vooruit en men noteert thans ord. *China Congo* 108 à 110 c., *Java* 102 à 105 c., met eene willige stemming en veel vraag.

SUIKER. *Ruwe*. De stand van dit artikel is weinig veranderd.

De houders bleven in het algemeen meer genegen de afloop der veiling op 27 dezer af te wachten welke de marktwaarde zal bepalen, en waarvan de taxatien meerendeels ook *f* 2 onder Julij zijn.

RIJST vindt iets meer vraag, zooals gewoonlijk in dit saisoen het geval is, indien zoo als nu het aardappel gewas niet medevalt, terwijl buitendien de kooplust eenigzins gestimuleerd wordt door de hier en daar zich voordoende klagten omtrent sommige graangewassen, welke door de aanhoudende hitte en het daarop gevolgde natte weder iets schijnen geleden te hebben.

SPECERIJEN stil doch prijshoudend.

TABAK. *Java* soorten zonder handel;

Java INDIGO zonder omzettingen in afwachting der ophanden zijnde veilingen.

KATOEN verkeert, ingevolge de lustelooze berigten van de hoofdmarkten, in flaauwe stemming, zoodat het weinige dat er omging, nog tot iets lagere prijzen moest worden afgegeven.

HUIDEN blijven bij goede vraag langzaam stijgend.

Banca TIN vindt weinig vraag, doch houdt zich evenwel staande op *f* 85.

IN-ARAK ging niets om.

DROOGERIJEN. Campher blijft bij voortduring veel vraag genieten en de handel was op nieuw belangrijk. Tot klimmende prijzen van 65 à 70 c. zijn ongeveer 600 tobben *Japansche* en 300 kisten *Chineesche* omgezet. *Japansche* wordt thans 72½ c. en *Chineesche* 70 c. gehouden. Tamarinde bijna onverkoopelijk. Cubeben steeds met belangrijke vraag, dat een goed uitzigt opent voor de gewacht wordende partij. Lange Peper in afwachting van den afloop der veiling van 619 balen op 4 October. Staranijs meer gevraagd; 26 kisten, afwijkende kwaliteit en slechte fust, zijn à 60 c. afgedaan; mooije kwaliteit wordt op 63 c. gehouden. De voorraad is gering. Rad. Galanga nominaal *f* 33 à *f* 32. Cassia Lignea 200 kisten der partij 400 kisten per *Wilhelmina* zijn à 59 cts. afgedaan, terwijl de resterende helft op 55 cts. wordt gehouden; bij kleine partij betaald men thans 62 à 63 cts. Cassia Lignea Vera blijft traag afgaan. De noteringen zijn onveranderd. Geconf. Gember; van de resterende 250 kn. uit de veiling 24 Augustus zijn 100 kisten à 81 cts. verkocht, de overige worden op 85 cts. gehouden. Oleum anisi stellati meer gevraagd en 10 kisten zijn à *f* $5^1/_2$ afgedaan terwijl onder *f* 6 niet te koop is. *Japansche* Was de orders komen op den verhoogden prijs niet druk uit, intusschen is sortering A niet onder *f* 35 à *f* 36 te koop. Soija *Japansche* 85 kisten per *Resident van Son* gearriveerd, à $92^1/_2$ cts. per kruikje afgedaan. Sago *Siam* zonder handel in afwachting der veiling op 4 October van 1231 kisten bij de N. H. M.; bij particulieren arriveerden 29 kisten per *Gouverneur van Swieten*. Sagomeel. Per hetzelfde schip werden aangebragt 977 zakken, waarmede men van de markt blijft tot na afloop der veiling van 2292 zn. op 11 October bij de N. H. M. Gum Elasticum steeds veel gevraagd en de waarde stijgende. Gutta Percha buiten de 2953 blokken van de N. H. M. op 4 October te veilen, zonder voorraad. Gum Damer iets flaauwer en tot 29 cts. afgegeven, 29 à 30 cts. wordt gehouden, maar het ontbreekt tot die prijzen aan koopers. Gambier à *f* 10 verkocht.

BINDROTTING traag afgaande; slechts tot eene verlaging van ca. *f* 2 op de laatste veilingsprijzen te verkoopen. Afgedaan werden 3750 bossen per *Orus* à *f* $10^1/_2$, 5858 bossen per *twee Anthonys* à *f* $9^1/_2$, 3039 bossen Papang per *Gouverneur van Swieten* à *f* 8.

Zeetijdingen.

Brouwershaven.

Aangekomen.

19 Sept. *Minister Thorbecke*, van Duyn, van Batavia.

Vertrokken.

13 Sept. *S. van Heel*, Dietz, naar Batavia; *H. Vinc. van Paulo*; de Groot, naar dito.— 16 Sept. *Macaulay* Rogers, naar New-York.— 17 Sept. *Twee Anthony's*, van Rijn, naar Batavia.— 18 Sept. *Huydecoper*, Block, naar dito.

Zeilklaar.

25 Sept. *d' Elmina*, Teengs, naar Batavia: *Abel Tasman*, Rijken, Batavia; *Prinses Amalia*, van Rijn, naar Sydney.

Hellevoet.

Aangekomen.

10 Sept. *Jane Henderson*, Gialt, van Baltimore.— 11 Sept. *Gouvern. van Swieten*, van der Horst, van Padang; *John. C. Coster*, Hamlin, van Baltimore.— 14 Sept. *Eva Johanna*, van Bochove, van Texel.— 21 Sept. *Seth Sprague*, Gillespie, van New.-York; *Johannes*, Tritsen, van Baltimore.

Vertrokken.

15 Sept. *Jan de Witt*, Guijt, naar Batavia.— 16 Sept. *Gitana*, Schots, naar Quicembo— 19 Sept. *Trio*, Hamann, naar Valparaiso; *Bremerhaven*, Hilken, naar New-York.

Texel.

Aangekomen.

8 Sept. *Zoanen*, van Hemert, van Batavia.— 9 Sept. *Dugden*, Pettersen, van Padang.— 11 Sept. *Johanna Maria Christina*, Gorter, van Soerabaija; *Franklin*, Lohman, van dito.— 19 Sept. Z. M. stoomschip *Admiraal van Wassenaer*, kommt. de Vaynes van Brakel, van Lissabon. 20 Sept. *Catharina Geertruida*, Mos, van Bantam.— 21 Sept. *Curaçao*, Welhing, van Sunderland.— 22 Sept. *Oost-Indie Paket*, Postma, van Batavia.— 23 Sept. *Johann Albertus*, Leodt, van dito.

Vertrokken.

12 Sept. Z. M. stoomschip *'t Loo*, kommt. van Gogh, naar Oost-Indie (viä de Kust van Afrika.); *Antilope*, Gnodde, naar Trinidad.— 18 Sept. *Schoon Verbond*, Borchers, naar Batavia; *Cuba Packet*, Harken, naar Havana.— 15 Sept. *Bosphorus*, Kruizinga, naar Singapore; *Diana*, Mastdorp, naar Buenos-Ayres; *Lovely*, Scholtens, naar Suriname.— 16 Sept. *Jacob*, Börger, naar Batavia; *Constantia Maria*, Leversteijn, naar Nickerie.

Zeilklaar.

25 Sept. *Ardjoeno*, Rapp, naar Batavia; *Oceaan*, Poestkoke, naar Soerabaija; *Santa Rosa*, Buykes, naar Curaçao.

Gepraaide Schepen.

13 Julij, op 29° 8' ZB. en 45° 45' OL. *Baltimore*, Brakke, van Batavia naar Amsterdam. — 23 Julij, op 34° 18' ZB. en 20° OL., *William Melville*, van Batavia naar Amsterdam. — 26 Julij, op 6° NB. en 23° 16' WL., *Doelwijk*, Zwart, van Rotterdam naar Batavia. — 26 Julij, op 10° NBr. en 26° WL. *Macasser*, Rip, van Texel naar Batavia. — 14 Augustus, op 13° 32' ZBr. en 24° 16' WL., *Koning Willem II*, Mankman, van Java naar Nederland. — 18 Augustus, op 15° NB. en 27° WL., *Cornelia*, Jaski, van Sunderland naar King George's Sound. — Augustus, op 16° NB. en 35° WL., *Eclipse*, Brandt, van Java naar Zweden. — 21 Augustus, op 40° 15' NB. en 14 10' WL., *Hendrik Jan*, van der Meyden, van Rotterdam naar Batavia. — 12 September, op 44° 55' NB. en 13° 30' WL., *Hollandia*, Wap, van Rotterdam naar Batavia.

Schepen in Lading.

ROTTERDAM.

Batavia, *Bantam*, van der Bolck. *Nova Zembla*, Hordijk. *Triton*, Adriaans; Batavia en Samarang, *Christiaan Huygens*, van Katwijk; Batavia en Soerabaya, *Graafstroom*, Ruhaak; Samarang, *Stella Maris*, Leeflang; Soerabaya en Macasser, *Valparaiso*, Kok. *Adriana Jacoba*, Blekkingh; Padang, *Benin*, Grafthuis; Japan, *Krimpen a/d. Lek*, Ouwehand; Hongkong, *Wilhelmina*, Thompson; Valparaiso, *Julia*, van der Kolff. *Christina*, Lund; New-York, *Duisburg*, Wiegman. *Luconia*, Hulsthoff. *Wabama*, Dotij. *John G. Coster*, Hamlin; New-Orleans, *City of Bath*, Carney; Boston, *Fosca Helena*, de Waal.

AMSTERDAM.

Batavia, *Willemina & Clara*, Abrahams. *Capella*, Landeweer. *Henriette*, Portenger. *Nederland*, Hoekstra; Batavia, Cheribon en Soerabaya, *Petronella Catharina*, van der Veen; Samarang, *Johanna*, Ouwehand; Soerabaya, *Alcyone*, Haacke; St. George d'Elm. en Batavia, *Barend Willem*, Retgers; Singapore, *Professor Suringar*, Sneltjes; Melbourne, *Emilie*, Marker; Kaap de Goede Hoop, *Wildeman*, Driest. *Dina*, Rademaker; Valparaiso, *Gebroeders*, de Groot; Suriname, *Jonkvr. Geertrui*, Bouwer. *Juno*, Roszberger. *Stad Leeuwarden*, Dijk; New-York, *Texel*, Hubert. *Maria Johanna*, Zwanenburg.

Scheepstijdingen.

ROTTERDAM, 25 *September.*

Door de Nederl. Handel-Maatschappij zijn bevracht de navolgende vier schepen:

Voor Rotterdam: *Guinea*, kapt. A. F. Nidschelm.

Voor Amsterdam: *Willem Carel*, kapt. N. D. Steenveld; *Sagitta*, W. J. Bakker.

Voor Schiedam: *Triton*, kapt. H. G. T. Adriaans, (van Rotterdam.)

BROUWERSHAVEN 25 September. Het schip *Amalia*, kapt. Habbert, 18 dezer uit de Goeree naar Philadelphia vertrokken, is 22 dezer met gebroken voormarsraa alhier geretourneerd.

AMSTERDAM 15 Sept. Het schip *Barend Willem*, kapt. Retgers, is aangenomen om 70 man troepen van de Kust van Guinea naar Batavia over te brengen.

— Het schip *Triton*, kapt. Duinker, van hier naar Suriname, is den 22sten dezer in het Noord-Hollandsch Kanaal, door een Pruissische bark dwars in de zijde geloopen en bekwam daarbij vrij belangrijke schade.

— Het schip *Johanna Maria Christina*, kepitein Gorter, van Batavia in Texel binnen, heeft op de reis veel storm doorgestaan en daardoor schade aan den grooten mast en tuitgage bekomen en veel zeilen.

PORTSMOUTH. 12 Sept. Het Ned schip *Friesland*. kapitein Mispelblom Beijer, van Amsterdam laatst van Harwich naar Batavia bestemd, is alhier met gekraakte groote mast binnengeloopen.

CURAÇAO 23 Aug. Het schip *Zee-Ster*, kapitein Zoetelief, den 10den dezer naar Amsterdam vertrokken; is den 14den, na reeds tot 15° NB gevorderd te zijn, met gebroken fokkemast uit zee teruggekomen; neemt een nieuwe mast in en zal waarschijnlijk nog deze maand weder uitzeilen.

Aangekomen Passagiers.

Van **Batavia:**

Per *Minister Thorbecke*, kapitein van Duijn: heeren J. C. Brarens, H. von Lindern, W. van Ommeren, J. C. Dirks; mevrouw A. A. C. Bijlevelt en drie kinderen; twee arrestanten.

Van **Soerabaya:**

Johanna Maria Christina, kapitein Gorter: De heeren H. van Dommelen, F. Lorch met echtgenoot en dochter, mevrouw M. M. Schmulders en kind.

Per *Haemstede*, kapitein de Boer: de heer H. Bouwens, O. J. ambtenaar.

Vertrokken Passagiers.

Naar **Batavia:**

Per *Twee Anthony's*, kapitein van Rijn van Alkemade: De heer L. Monod de Froideville met echtgenoot en familie; mevrouw, Steyn Parvé; de heer en mevrouw. J. Trip; de heeren: Ch. L. Heijligers, Th. Heijtink, E. S. van Noorden; H. P. F. Hoijer, F. W. E. J. A. Thooft, Andriesse en J. H. Mentz. mejufvrouwen: M. de Vriese, J. Wagner, M. M. Webb en C. van Straeten, en 5 Indische bedienden.

Per *Huydecoper*, kapitein Block: de heeren L. A. Abbink en twee zusters; Hesselaar; echtgenoot, 2 kinderen, zuster en meid; Pool en kindje; Embrechts; H. Chastel en drie dochters; twee dames Weeber.

Per *Abel Tasman*, kapitein Rijken: de heer Seseling; T. W. J. Dekker, kapitein der artillerie, echtgenoot en 3 kinderen en Jav. Meid; B. A. E. Juta en J. M. de Kok, 2de luits., benevens 100 Militairen.

Per *Schoon Verbond*, kapitein Borchers: de heeren C. J. Imminck, kapitein bij het O.-I leger, met echtgenoot en 3 kinderen, C. Bouricius, mevrouw van Maurik en kinderen, mevrouw C. Berk en 2 kinderen, mejufvrouw J. Hazenberg en J. van Coevorden.

Per *Jacob*, kapitein Börger: de heer G. L. van Huffelt, kapitein van het O.-I. leger en echtgenoot.

Naar **Suriname:**

Per *Constantia Maria*, kapitein Leversteijn: mejufvrouw B. Carbin.

VERTREKKENDE PERSONEN.

F. Lacourt en familie.

SCHEPEN LIGGENDE TER REEDE.

Zijner Majesteits wachtschip Batavia;

OORLOGSCHEPEN
Suriname,
Groningen,
Merwede,
Sijlph,
Princes Amelia,
Java;

DE SCHEPEN
Herschel,
Hollandia,
Vier Gezusters,
Japan,
Alfulck,
Christina Helena;

DE STOOMSCHEPEN
Batavia,
Koningin der Nederlanden,
Oenarang;

DE BARKEN
Fatal Ma-an,
Louisa Jacoba Johanna,
Naim Balgijer,
Marion Macentyre,
Meteor,
Ida,
Nieuw Lekkerland,
Salma,
Abdool Hassim,
Java,
Architect,
De Nederwaard,
Agatha en Maria,
Generaal Michiels,
Scheveningen,
Crouch Brothers,
Herman de Ruiter,
Neerlands Koningin,
Helena Constantia,
Nederland en Oranje,
Mentor,
Hing Goan,
Elmashoor Balhair,
Atidjadoor Rachman,
Witch,
Marten van Rossem,
Welvaart,
Volkoos Seroer,
Dorothea Henriette,
Den Elshout,
Johanna Maria;

DE BRIKKEN
So-Ootdin,
Risgil Hair,
J. C. Ross,
Tulsum,
Banda Balhair,
Eljezer,
Cornelia Geertruida;

DE SCHOENERS
Sarie Tengaroong,
Carolina,
Coquette,
Srie Cheribon,
Jupiter,
Venus,
Komeij,
Bil Madjiet,
Nina,
Poospa,
Hoseeng;

DE KOTTERS
Riengit.

Aan- en Uitvoer te Soerabaya van den 9den tot en met den 11den November 1859.

AANVOER.

Van Koepang per het Ned. schip *Cornelia Geertruida*, gezagv. C. E. HOEKSMA, agent NASH.

$147^{00}/_{100}$ picols was, 90 picols koffij, 180 picols djagong, $7^{1}/_{2}$ picols akar mangkoedoe, 15 corgs sarongs en 3 paarden, NASH.

Van Batavia per het Ned. schip *Johanna Maria*, gezagv. L. J. WILHELMIE, agenten E. TEN BRINCK & Co.

een partij steenkolen, E. TEN BRINCK & Co.

Van Batavia per het Ned. schip *den Elshout*, gezagv. E. F. BONJER, agenten E. TEN BRINCK & Co.

224 kisten en balen manufacturen, 1 pakje monsters, N. H. M.

Van Poeloe Maned uit zee per het Ned. schip *Java*, gezagv. WORTHINGTON agenten SCHIMMELPENNINCK & Co.

2648 zakk. koffij, 210 krandjangs, SCHIMMELPENNINCK & Co.

Van Sumbawa per de Ned. Ind. bark *El Jezer*, gezagv. SAID MAULLA BIN SALIM BIN SECH ABOEBAKAR agent Gezagvoerder.

111 paarden en 1250 aan zilverenmunt, Gezagvoerder.

Van Balie per de Ned. Ind. schoener *Poospo*, gezagv. TJOATIANG BIE, agent Gezagvoerder.

500 picols rijst, 70 picols koffij, 10 picols mangkoedoebasten, 8 picols koehuiden *f* 1000 aan sp. matten en 3 paarden, Gezagvoerder.

Van Batavia per het stoomschip *Oenarang*, gezagv. VAN HALSBIJN, agenten ADAM & Co.

5 kisten manufacturen, VAN LEEUWEN & Co; 4 kisten manufacturen, MCMILLAN & Co; 3 kisten jap. goederen, VAN ECK & Co; 51 kisten manufacturen, FRASER EATON & Co; 2 tonnen kramerijen, BASANDIE; 3 kisten onbekend, 15 kisten was, 2 paarden, 96 kistjes champagne, 98 balen en kisten, manufacturen, 215 collis kramerijen, glas ijzerwerk, verfwaren en koopmanschappen, ADAM & Co.

Van Batavia per het Deensch schip *Cecrops*, gezagv. DAVIDSON agenten FRASER EATON & Co.

296 stuks spelter, 2486 stuks ijzer, 20 ledige kisten, 22 stuks machine suikermolen, 52 collies koopmanschappen, FRASER EATON & Co; 40/2 kistjes kruid ADAM & Co; 23 stuks machine suikermolen, ANEMAET & Co; 10 kisten wijn, MAJOR MATSEN & Co; 5 collies koopmanschappen, 36 ton coke, MCLENNAN & Co; 3548 baksteenen, 1471 collies ijzerwerk, BAIJER & Co; 198 stuk lood, 2 wagens, 52 collies koopmanschappen, Order.

UITVOER.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Goeds Verwachting*, gezagv. K. L. VERSCHUUR.

$2003^{14}/_{100}$ picols suiker, 450 picols tin, 200 picols rotting, N. H. M.

Naar Banjarmassing per de Nederl. Ind. schoener *Almoektassim*, gezagv. SAID AGIL BIN MOHAMAT ALHABASSIJ.

1 kist glaswerk, Gezagvoerder.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Nederl. schip *Buitenzorg*, gezagv. H. H. RUHAAK.

$1002^{59}/_{100}$ picols suiker, 250 picols tin, 80 picols rotting, N. H. M.

Naar Balie per de Nederl. Ind. schoener *Venus*, gezagv. JAN.

5 balen shirtings, MCMILLAN MARTEN & Co; 25 kisten cognac, MAJOR MATZEN & Co; 1 kist amfioen, ADAM & Co.

Naar Nederland per het Nederl. schip *Quatre Bras*, gezagv. BONDIX.

$8566^{79}/_{100}$ picols suiker, 1955 picols koffij, 150 picols tin, 70 picols rotting, N. H. M.; 1 kist sigaren, FRASER EATON & Co.

Naar Nederland via Pasoeroean per het Amst. schip *Spitfire*, gezagv. JOHN W. AREIJ.

2287 stuks koe- en buffelhuiden, $1000^{13}/_{100}$ picols suiker, FRASER EATON & Co; 2 kisten kleederen, 1 kist thee, 1 kist gember, SAND; 24 leggers arak, VAN ECK & Co; $4412^{06}/_{100}$ picols suiker, ADAM & Co; $359^{71}/_{100}$ picols rotting, 140/1 en 120/2 leggers arak, 9615 picols rijst, P. KERVEL & Co; 1587 stuks koe- en buffelhuiden; 20/1 legger arak en $2001^{14}/_{100}$ picols suiker, MCLENNAN & Co.

Marktprijzen.

SUIKER *f* $15^{1}/_{2}$ @ *f* 16.—
KOFFIJ. Nominaal.
RIJST (CARGA) ℘ koijang *f* 130 @ *f* 140.—
Id. (WITTE) " " *f* 160 @ *f* 170.—
KOEHUIDEN ℘ picol.
ARAK ℘ legger. *f* 45 @ *f* 50.—
OLIE (KLAPPER). *f* 25.—
OLIE (KATJANG.) *f* 18.—
KADJANG MATTEN. *f* 7.—
ROTTING *f* 8 @ *f* 9.—
WISSELKOERS $102^{1}/_{2}$ @ 103 %.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
November.	9	Nederlandsche	Cornelia Geertruida	O. E. Hoeksma	Savoe.
"	—	Nederl. Ind.	Eljezer	Said Abd. bin Sech Aboe Bakar	Sumbawa.
"	10	" "	Stoomschip Oenarang	S. van Hulstijn	Samarang.
"	—	Balische	Poospa	Tjoa Tianglin	Balie.
"	11	Nederl. Ind.	Hoseeng	Intje Lanang	Probolingo.
"	—	" "	Little Tot	Katjoong	Batavia.
"	—	Nederlandsche	Christina Helena	C. Tjebbes	Banka.
"	12	"	Johannes Hendrikus Ferdinand	G. H. Lodewijks	Batavia.
"	—	Deensche	Cecrops	J. Davidson	"

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
November.	10	Nederlandsche	De Goede Verwachting	W. L. Verschuur	Ned. v. Prob. en Passoeroean.
"	—	"	Z. M. stoomschip Phoenix	Luit.-ter-zee 1ste kl. W. B. F. Escher	Koers stellende om de West.
"	—	Nederl. Ind.	Almok Tassam	Said Agil bin Mohamat Alhabassij	Banjermassing.
"	11	Balische	Gruda	M. Haberbier	Balie.
"	—	Nederlandsche	Coquette	J. van Zalingen	Timor Koepang.
"	—	"	Buitenzorg	H. H. Ruhaak	Nederl. via Passoeroean.
"	12	Nederl. Ind.	Bingseeng	Saniman	Balie.
"	—	" "	Venus	Jan	" (Badong.)
"	—	Nederlandsche	Welvaart	J. N. Mooi	Tjilatjap via Sumanap.
"	—	"	Spitfire	J. W. Areij	Nederland " Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Deensche	Cecrops	Davidson	Bushire	Fraser Eaton & Co.
Nederlandsche	Helena Constantia	R. M. Donema	China	" " " "
"	Nederwaard	Kwakkelsteijn	Nederland	" " " "
Hamburgsche	Herschel	Hauschild	Onbepaald	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
Amerikaansche	Witch	Hultman	Boston	" " " " "
Nederlandsche	Generaal Michiels	D. de Wilde	Rotterdam	Schimmelpenninck & Co.
"	Hollandia	C. C. Ruige	Samarang	" " "
Nederl. Ind.	Java	J. Worthington	Batavia	" " "
Nederlandsche	Vier Gezusters	Bik	Rotterdam	B. Kopersmit & Co.
"	Nederland en Oranje	Rosier	Nederland	" " " "
"	Japan	Muller	Holland	B. J. van Eck & Co.
"	Nieuw Lekkerland	Hoffmann	Nederland	E. Ten Brinck & Co.
"	Scheveningen	Annokee	In Reparatie	" " " " "
"	Neerlands Koningin	Geerling	"	" " " " "
"	Herman de Ruiter	Feijnt	Nederland	" " " " "
"	den Elshout	E. T. Bonjer	"	" " " " "
"	Johanna Maria	L. J. Wilhelmie	"	" " " " "
"	Agatha & Maria	W. B. van Zijp	Amsterdam	P. Kervel & Co.
"	Mentor	Duinker	"	" " " "
Engelsche	Crouch Brothers	G. Crouch	Nederland	Hill Brockman & Co.
"	J. C. Ross	Ballard	Batavia	" " " "

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Oenarang*, kapt. Sterke, de heeren Bleijenburg, Doeleman, Smulders, Kock, Schuell, mevr. Rochemont, mevr. Hulstijn, mejufv. Hulstijn, Z. M. troepen en bannelingen.— Met de Nederl. Ind. schoener *Hoseeng*, Z. M. troepen.

De inteekening in Nederland kan geschieden bij L. VAN BAKKENES & Co te *Amsterdam* en W. J. VAN HAREN NOMAN te *Leiden*.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA.